

tou ki tetahi tangata o Tuhoe mehemea ho tangata a te Rua kua ingoa raruraru, ki mai ana taua tangata kahore, otira e ki ana te pakeha he tangata a te Rua kua muri ki te whare-herehere mo te tahae. Koia nei auo ta matou whakaaro. He mea whakamiharo rauwa tenei, ara, kia puta mai te tangata i te whare-herehere, ka i ai i hei tohunga, hei poropiti, hei kai-mabi merekara. He tino karere te whare-herehere hei paalitanga mo nga maki tohunga mo nga mahi poropiti. Ko nga tohunga katea e mohio ana matou he nana-kia katoa; ko nga tihunga wahine e mohio ana matou he rotiroi he porangi—na to ratou roriroritanga ka tu hei tohunga. Kaua e miharo, e nga hoa ki enei kupu a Te Pipiwahauroa—ko taua Pipiwahauroa ano e tete nei nga niho ki nga tikanga tohunga, ki nga mahi tinihanga. Kaore ranei koutou na i te miharo ki te poheke o te Atua ki te tau ki nga nana-kia e whakatohunga nei?—ETITA.

KEI TE AHUWHENUA TE ORA.

ME hoki ake tetahi kupu maku mo te whakaaro o te Kawanatanga ki te awhina i te iwi Maori ki te miraka kau, ki te tuku kau, hipi, ranei ki nga Maori, ka nui te pai, engari, ko ahau tonu nei tetahi tangata i tuku hipu ki oku whanaunga Maori hei whakatuputupu, heoi kaore i tae ki te rua tau honokura atu ana nga hipu rongo rawa aka au kua riro nga hipu i te pakeha, otia ko te pai o ta te Kawanatanga ko te whenua tonu o te Maori hei punga mo te tinihanga rawa aka a ka riro te whenua, engari ko te kina ko noho kore whenua nga tamariki, a ka whanako i nga kai a etahi a ka kohuru no reira ki taku mahara he pui rawa me wehewehe nga whehenua kia whanau kia whanau, ka whakatutu ratou hei ropu kaporeihana, mehemea ka namma moni ratou i te Kawanatanga kati me ahei te Kawanatanga ki te whakatu i tana tangata i pai ai hei kaitiaki hei kai whakahare mo nga ritenga o te paamu a te Ropu Kaporeihana, engari hei te tangata hoki kai runga atu i te rimu mano pauna tona punga mo tona kaitiakitangata kaiwhakahaeretanga mo taua take, kia hopohopo ai, kia wehi ai, kia kaha ai, kia tupato ai. E kore e mutu taku korero i tenei kupu ko te mahi ahu whehenua te tino orangia pa'i mo te iwi Maori, ko te oranga tena e kore te pawa auahi o tou whare e rereke engari ka kakara tonu i nga wa katoa ko te oranga tena e kore te whakama e tata,

ko te oranga tena e ahei ai koe ki te karanga aroha atu ki te rawakore me te pani e haere hemio kai anali i te huarahi kia peka mai ki tou kainga noho ai moe ai, kai ai, e pai ai hoki te reka o tou manawa ki te awhina ki te tautoko i nga ritenga o te whakapono karaaitiana o te Karaiti, e ahei ai hoki te matua te toku i ana tamariki ki nga kura ako mahi ringaringa ako matauranga, hei oranga ano hoki, otia ko te mahi ahu whenua te tino orangia e kore te timana e hoonohone te pangia e nga tini mamae ko te take ka maringi te werawera i nga ra katoa, ka korikori tonu te tinana, me nga uaua, ka pai te haere ate toto o te tinana ita mapua e te manawa ki ona huarahi, e tino whakapono ana toku nga kau mo tenei. Kua maha nga maruma nga tau i haere ai alau ki te tirotiro haere i nga kainga me nga hapu me nga iwi Maori a kua kite abau i te mangeretanga i te kuaretanga, o etahi Maori. Na te kuaretanga me te mangere te take i ma emate ai nga tamariki Ma-ri, e kite ana au i te tini o nga tamariki e whanau mai ana i o ratou whaea engari na te kuare na te mangere ki te whakariterite i nga kai e rite ana ki te kaha o te puku o te tamaiti heoi ka whangai ki nga kai e rite ana ma nga pakeke tona tukunga iho he mamae ki te puku o te tainaiti, a i tetahi wai he kai mataotao tona tukunga iho ka pangia te puku e te matao waiho tonu atu hei take mate a hemio tonu atu, ko tetahi pohehe o te maori he hoatu kia mai nga kahu mo te tamaiti maringi ana te werawera aha koa Raumati. Koia tena, no tetahi rangi he matao kino rawa kua tukua noataunga te tamaiti, heoi ka pangia e te maremare waiho tonu atu hei take mate. Ko tetahi i kite ahau kei etahi rangi e wha e rima kainga kai, kei etahi rangi e rua ano a kotahi, e mohio ana au e ngahiae ana nga puku o etahi i te tino kaha rawa o te hemo kaitanga e mohio ana au kei etahi rangi kua kore e kai heoi kua taburi te puku kua kauoro kia ia ano a kai waiko hei putake mate engari mehemea ka rite nga haora o te kai i te atai i te awateata i te ahiahi, ka rite hoki nga kakahu me te maha-na o te tinana, me te tu ki te mahi e kore rawa he tangata e pangia hohorotia e te mate, ko etahi mea i pohehe te maori ko tona paru, me tona mimi, kai etahi wa ka papuni te paru me te wai heoi ano ka kia he mate maori, ka abu ngu whakaaro ki te rapu tohunga maori hei mahi kia ora ai, kaore e mahara he rongoa whakatikotiko tonu a te maori mo nga mate pera, heoi ano ka noho noa iho titiro atu titiro mai, ka takahurihuri te turoro ka aue, abua porangi tonu atu heoi ano kua kia e te maori he mea makutu. E hoa ma ki te takoto pai nga kai i roto i te puku ka pai nga wahi